

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНУВАЊА НА ДЕТАЛЕН УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ДЕЛ ОД УЕ 2 И ЗОНА ЗА СЕРВИСИ, ОПШТИНА РЕСЕН

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Јуни 2017 година

Со цел навремено да се согледаат можните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Љупчо Аврамовски, дипл. економист,

Игор Кукуловски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Кети Андонова, администратор.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Потврдата со број 07-10997/2 од 26.12.2012 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиरो Ресурси, ДОО Скопје

Управител

Емил Стојановски

Имајќи предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена врз животната средина за Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

Р Е Ш Е Н И Е

За определување на експерт за изработка на Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Емил Стојановски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен.

Образложение:

Емил Стојановски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 68 став (3) од Законот за животна средина на Република Македонија со тоа што има положен испит за Експерт за стратегиска оцена на животната средина како и е вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена врз животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје

Управител

Емил Стојановски

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Скопје

Број 07-10997/2
26.12. 2012, година

ПОТВРДА
за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

СТОЈАНОВСКИ Душан ЕМИЛ дипломиран инженер по заштита на животната средина од Скопје, роден на 01.03.1975 година во Скопје, Република Македонија, на ден 28.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10, 124/10; 51/11 и 123/12).

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер,
М-р Abdilaqim Adem

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Архивски бр. 07-23/21

Дата: 14.01.2011

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно планирање

Бул. "Гоце Делчев" 66
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел: (02) 3251 400
Факс: (02) 3220 165
Е-пошта: infoeko@moepp.gov.mk
Сайт: www.moepp.gov.mk

П О Т В Р Д А

Се потврдува дека АВРАМОВСКИ Методија ЉУПЧО дипломиран економист од Скопје, роден на 01.03.1953 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 30.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина за да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава привремено за да му служи на споменатото лице, додека да се подготвува потврдата за положен стручен испит за експерт за стратегиска оцена на животната средина која се издава согласно членот 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10 и 124/10).

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Број: 0805-50/150020160234430

Датум и време: 23.8.2016 г. 10:56:22

/Електронски издаден документ/

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Целосен назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Кратко име:	ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Ташталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ
Вид на субјент на упис:	ДОО
Датум на основање:	27.1.2006 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4030006576746
Потекло на капиталот:	Домашен
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.3 - друштво со ограничена одговорност
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	419.900,00
Уплатен дел MKD:	419.900,00
Вкупно основна главнина MKD:	419.900,00

СОПСТВЕНИЦА	
ЕМБГ/ЕМБС:	0103975450043
Име и презиме/Назив:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛ. КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	205.800,00
Уплатен дел MKD:	205.800,00
Вкупен влог MKD:	205.800,00

ЕМБГ/ЕМБС:	5976111
Име и презиме/Назив:	Друштво за трговија и услуги ГЛОБАЛ ПРОЕКТ МЕНАЏМЕНТ КОНСАЛТИНГ ДООЕЛ Скопје
Адреса:	ВЕЉКО ВЛАХОВИЌ бр.22А-1/3 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Основач/сопственик
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	214.100,00
Уплатен дел MKD:	214.100,00
Вкупен влог MKD:	214.100,00

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Надворешна трговија со прехранбени производи и непрехранбени производи Изведување на градежни работи во странство Посредување и застапување во меѓународниот промет на стоки и услуги Консигнациона продажба Реекспорт Деловни и менаџмент консултантски активности во меѓународниот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	
ЕМБГ:	0103975450043
Име и презиме:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛЕВАР КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Овластувања:	Управител - Дипломиран инженер по заштита на животна средина

Број: 0805-50/150020160234430

Страна 2 од 3

Број: 0809-50/150120160060736

Датум и време: 10.10.2016 г. 09:51:02

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил:

Овластено лице:

Број: 0809-50/150120160060736

Страна 1 од 1

Содржина:

	Вовед	12
1.	Цели на Планскиот документ	15
1.1	Цели на заштита на животната средина	18
1.2	Специфични цели на Стратегиската оцена	20
1.3	Употребена методологија	22
1.4	Законодавна рамка	24
1.5	Институционална рамка	26
1.6	Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	29
1.7	Резиме	30
2.	Преглед на планскиот документ	30
2.1	Основи на Планскиот документ	30
2.2	Плански опфат	31
2.2.1	Географска и геодетска местоположба	31
2.2.2	Намена на употреба на земјиштето	31
3.	Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	41
3.1	Сообраќајно поврзување	41
3.2	Комунална инфраструктура	41
3.3	Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталација ...	41
4.	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	43
4.1	Карактеристики на просторот	43
4.1.1	Рељефни услови, наклон и експозиција на теренот	43
4.1.2	Геолошки карактеристики	44
4.1.3	Сеизмолошки карактеристики на теренот.....	44
4.1.4	Хидротехничка структура	44
4.1.5	Климатски и микроклиматски карактеристики	45
4.1.6	Население	45
4.1.7	Хидротехничка инфраструктура	46
4.1.8	Културно наследство	46
4.1.9	Природно наследство	47
4.2	Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	49
4.3	Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	52
5.	Состојба без имплементација на планскиот документ	54
6.	Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	55
7.	Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	57
8.	Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од	

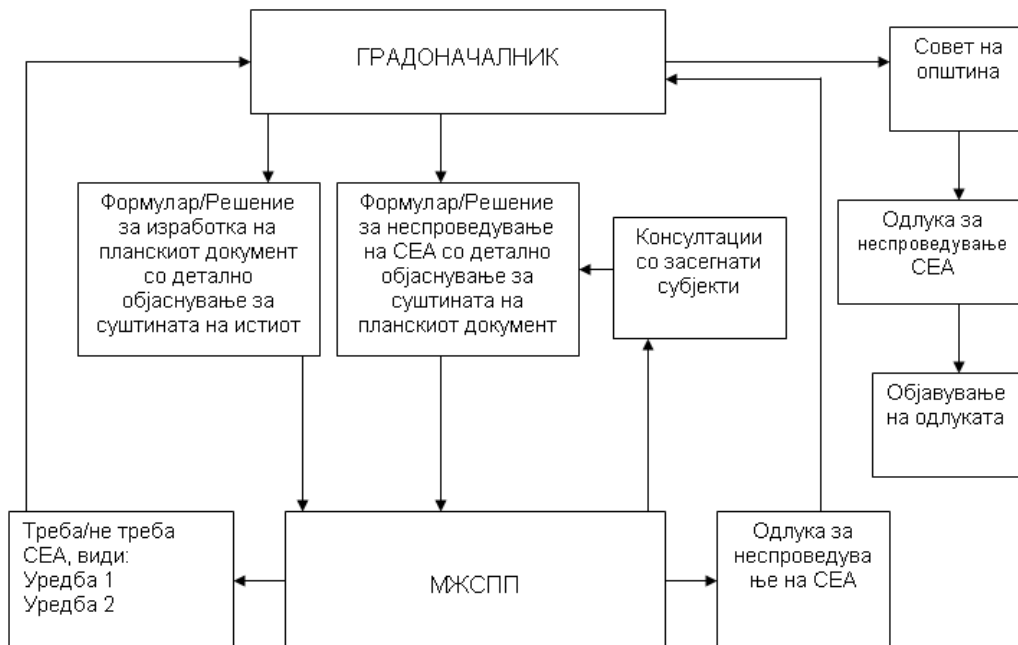
	имплементација на планскиот документ	62
9.	План на мерки за мониторинг на животната средина	72
10.	Нетехничко резиме	74
11.	Прилози	81
	Додаток	84
	Користена литература	85

Вовед

Со Планската програма треба да овозможи изработка на измени и дополнувања на Детален урбанистички план за дел од УЕ 2 и Зона за сервиси, општина Ресен, со која ќе се уреди намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на градби во рамките на локалитетот.

Со самото реализирање на оваа планска задача во делот на извештајот на Стратегиската оцена на животна средина се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на негативните влијанија. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе. Преку реализација на планскиот опфат доаѓа до подобрување на економските услови преку отварање на нови работни места, односно ќе се создадат услови за економско ангажирање на населението, а со самото тоа воспоставување на предуслови за одржлив економски развој.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвува локалната управа (Screening)

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да

бидат зементи во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите. Исто така, цел на Стратегиската оцена е да се интегрира заштитата на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и проценка на јавноста пред донесување на истите.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оцена на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оцена на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- подготовка на извештајот за животна средина;
- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата и
- мониторинг.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, органот кој го подготвува планскиот документ е должен да побара мислење од органите кои се засегнати од планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11) член 8, органот кој го подготвува планскиот документ е должен да го вклучи учеството на јавноста преку:

- ќе треба да се утврди динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата ќе треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста ќе треба да и се овозможи да даде коментар.

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој Извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

1. Цели на Планскиот документ

Согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15 и 31/16) и Правилникот за поблиската содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистичките планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15) и согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15 и 35/16), потребно е на локацијата да се изработи плански опфат за: Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен. Географската положба и сообраќајната поврзаност одат во прилог на идејата за планирање на индустриска зона во овој дел на општина Ресен, со што овој простор би се дооформил и би се развил во атрактивна индустриска зона, која би привлекла нови инвестиции. Локацијата се наоѓа на магистралната улица Борис Кидрич. Имајќи го во предвид фактот дека, за привлекување на странски инвестиции потребен е урбанизиран простор, планирањето на индустриска зона идеално се вклопува со идеите и концептите за современ економски развој на општините и државата.

Урбанистички план во рамките на градот Ресен, претставува основен развоен документ, има крајна цел преку:

- Рационално користење на земјиштето;
- Максимално вклопување на инфраструктурата и објектите со теренот;
- Оформување препознатлива амбиентална Целина;
- Почитување и заштита на правото на човекот на работа;
- Почитување и надградување на пејсажните вредности;
- Оформување културен пејсаж;
- Почитување и валоризација на културното и градителското наследство;
- Вградување пропратни содржини на основната наменска употреба на земјиштето;
- Подигнување хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица;
- Вградување на мерки за заштита на природата и животната средина;
- Вградување мерки за заштита и спасување;
- Почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето;
- Предвидување на законските прописи за дадената намена да ги утврди општите и посебните услови кои се потребни за изработка на Архитектонско-урбанистички проекти и да ги утврди општите и посебните услови за градење во планскиот опфат.

Планскиот опфат се наоѓа во општина Ресен, град Ресен. Границата на планскиот опфат се движи по осовината на улица Борис Кидрич, на југ се движи по граница на парцелите КП5362/3 и КП5992, на исток по КП6363/1 и КП5946/5, на север ја сече КП6362/4, и се движи по граница на КП5952/1, 5950/2 и 5954/3. Површината на опфатот изнесува 3,37 ха, а периметарот на истиот изнесува 784,5 м.

Границата на планскиот опфат се утврдува врз основа на Член 4, 5, 6, 7 и 8 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15 и 35/16). Границата на опфатот е дефинирана според логични разделници, дефинирани со член 8 од Правилникот. Границата на опфатот е претставена описно со координатите на секоја прекршна точка од 1 до 9:

	РЕАЛНИ КООРДИНАТИ НА ПРЕКРШНИ ТОЧКИ
1	X=501298.1902 Y=548817.5770
2	X=501140.4094 Y=548817.5770
3	X=501149.2222 Y=548571.5907
4	X=501283.4852 Y=548573.7912
5	X=501278.3857 Y=548596.3396
6	X=501274.2697 Y=548638.6583
7	X=501276.9450 Y=548676.8106
8	X=501286.7560 Y=548755.4749
9	X=501292.0735 Y=548784.7561

Планскиот опфат кој е предмет на изготвување на ДУП е опфатен со планска документација од повисок ранг-Генерален урбанистички план на Ресен.

Подрачјето на планскиот опфат се наоѓа во градот Ресен, југозападно од централното подрачје. Ова подрачје се наоѓа на 878 - 880 мнв, на терен кој е рамен.

По писменото обраќање, до Министерство за култура, Управа за заштита на културното наследство, добиен е одговор со писмо бр: 08-2971/2 од 02.09.2013 година, со кое известуваат дека во рамки на планскиот опфат нема регистрирани ниту евидентирани културни добра.

На опфатот предмет на овој Урбанистички план има многу мал реализиран и изграден градежен фонд, но постои изградена комунална инфраструктура во околниот простор.

На предметниот опфат има изградена водоводна инфраструктура. Во планскиот опфат (вдолж источната страна) поминува водоводна линија на ЈКП Пролетер со пресек 63 мм ПВЦ 6/4”.

На предметниот простор има изградено инфраструктура за одведување на отпадни води 250 мм ПВЦ на ЈКП Пролетер со пресек 63 мм ПВЦ 6/4”.

Податоци за постојната електроенергетска мрежа добиени се од АД ЕВН Македонија, КЕЦ Охрид (писмо бр.24-1505/3 од 18.09.2015 година). Во планскиот опфат минува надземен електроенергетски вод и тоа:

- Среднонапонски;
- Мерен разводен ормар и друго.

Во подрачјето на планскиот опфат минуваат телефонски водови. Подземен телекомуникациски кабел поминува во западниот дел од планскиот опфат покрај улица Борис Кидрич.

Локалитетот, како и овој регион е целосно е покриен со сигнал на трите мобилни оператори: Т-Мобиле и ВИП.

Локалитетот е условен за изградба на Индустриска зона, со пропратни содржини, како програмско барање. Анализата покажува дека на локалитетот нема изграден градежен фонд, што ќе овозможи планскиот концепт максимално да ги почитува просторните природни услови.

Географската положба на локалитетот и сообраќајната поврзаност одат во прилог на идејата за поставување на терени за индустриска зона со пропратни содржини.

Анализата на можностите за просторен развој го издвојува следното:

- Поврзаност на општината, градот и регионот преку системот на примарната и секундарна сообраќајна мрежа според Генерален план на градот Ресен;
- Близината на целосно реализирани и урбанизирани делови и нивната супра и инфраструктура;
- Можноста за поврзување на инфраструктурните водови за снабдување со електроенергија, телекомуникации;
- Можност за поврзување на системот за водоснабдување;
- Можност за изнесување на отпадните води од локалитетот;
- Амбиенталните вредности на просторот искажани преку падините, пасторалниот пејсаж и видици;
- Можност за изградба на пропратни содржини кои ќе го зголемат квалитетот просторот;
- Чиста животна средина;
- Добри микроклиматски услови.

Анализата на можностите за просторен развој го условува планирањето при што посебно треба да се има во предвид и следното:

- приоритети и потреби;
- корелативни обусловености;
- систем на градба со оформување урбанистички парцели;
- проточност на сообраќајот;
- економска исплатливост.

За планирање на просторната организација потребни се критериуми кои планот ќе го дефинираат како развоен документ кој ќе го валоризира и заштити јавниот интерес.

Во дефинирање на планскиот концепт важни се следните критериуми:

- Дефинирање на сообраќајната поврзаност во специфични рељефни и геолошки услови за потребите на висококвалитетен флексибилен простор;
- Рационална парцелација на земјиштето за потребите на индустриска зона;
- Дефинирање на висината на објектите со право и заштита на визуриите од секој објект (минимално поглед визура од едно ниво);
- Задоволување на современите норми за планирање на индустриска зона со пропратни содржини;
- Условување на сообраќајната инфраструктура за безбеден пристап до секоја парцела;

- Условување на пешачкото движење во функција на инвалидизирани лица, без бариери;
- Задоволување на потребите од енергија (електроенергија, гас, мазут или тврди горива како енергент за затоплување) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Поврзување на секој објект на инфраструктурната мрежа за телекомуникациски услуги;
- Задоволување на потребите од водоснабдување (санитарна и техничка вода за поливање и противпожар) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Адекватно и рационално прифаќање на отпадните води (фекални и атмосферски одделно) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа.

Анализата покажува дека на овој локалитет е можна реализација на овој план, со целосно почитување и имплементирање на соодветни критериуми, што значи дека е можен просторен развој на локалитетот.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни

органиски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органиски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на ЕУ законодавство од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15 и 39/16);
- Закон за управување и пакување и отпад од пакување („Сл. Весник на РМ” бр. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16);
- Закон за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Сл. Весник на РМ” бр. 140/10, 47/11 и 148/11);
- Закон за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11 и 6/12);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14 и 164/15) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материи од реализирање на планскиот опфат;

- Искористување на обновливите извори на енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Сочувување на постојниот биодиверзитет и елиминирање на можните контаминации на истиот и негово исчезнување;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;
- ⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

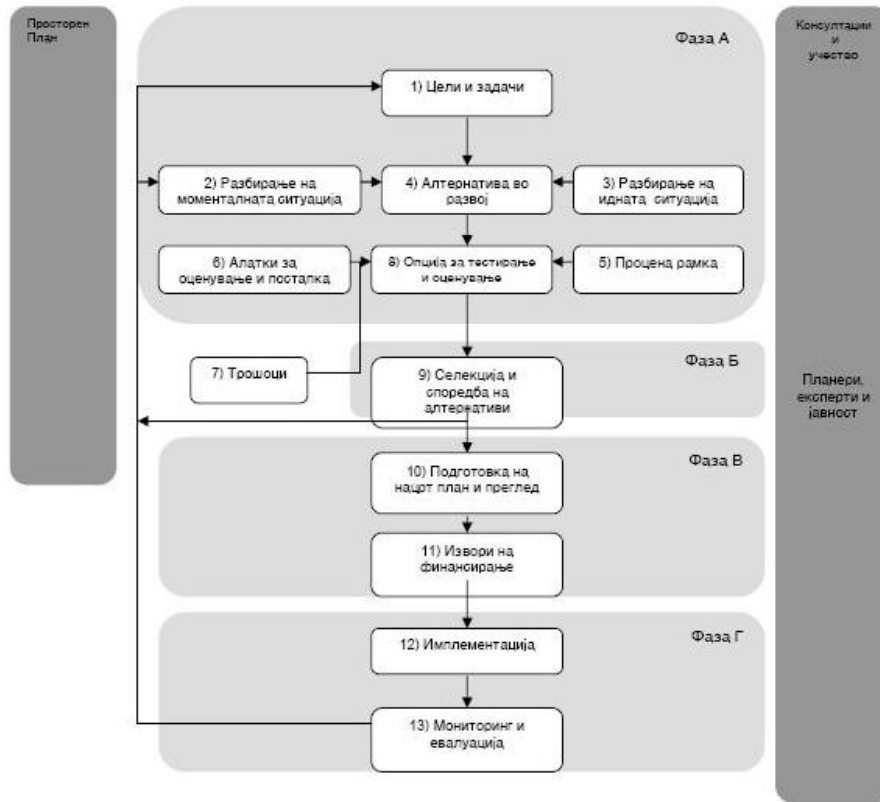
1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународната легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Реализацијата на планското решение да обезбеди заштита на животната средина, подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард на населението;
- Правилно управување со просторот заради одржување на евентуалниот диверзитет на флора и фауна и заштита на засегнатите, ретки и ендемични видови;
- Обезбедување на заштитно зеленило, со формирање на хортикултурни насади;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на површинските и подземни води;

- Интегрирано управување со отпадот преку исцрпување на сите можности за негово искористување како секундарна суровина и одложување на инертниот отпад на депонија;
 - Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
 - Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.
- Целите на овој плански документ се компатибилни со целите на следните стратешки документи:
- Управување со отпад;
 - Урбан развој и просторно планирање;
 - Развој на еколошко-културен туризам;
 - Заштита на биодиверзитетот;
 - Управување и користење на природните ресурси;
 - Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите;
 - Подигање на еколошка свест;
 - Примена на алтернативи (обновливи извори на енергија).
 - Програма за развој на југозападен плански регион 2010-2015 година.
Главна стратешка цел на програмата за развој на Југозападен плански регион за периодот 2010-2015 година е:
 - Конкурентен плански регион во национални и меѓународни рамки што се карактеризира со брз, динамичен и одржлив развој.
Планската документација е во согласност исто така со:
 - Национална стратегија за управување со отпад на Република Македонија (2008 - 2020 година).
 Имплементацијата на планската документација ќе биде во корелација со локалните, регионалните, националните и меѓународни документи со цел да бидат постигнати целите и нивните барања.

1.3 Употребена Методологија

Графички приказ на методологијата за изработка на Извештајот за Стратегиска оцена на животна средина

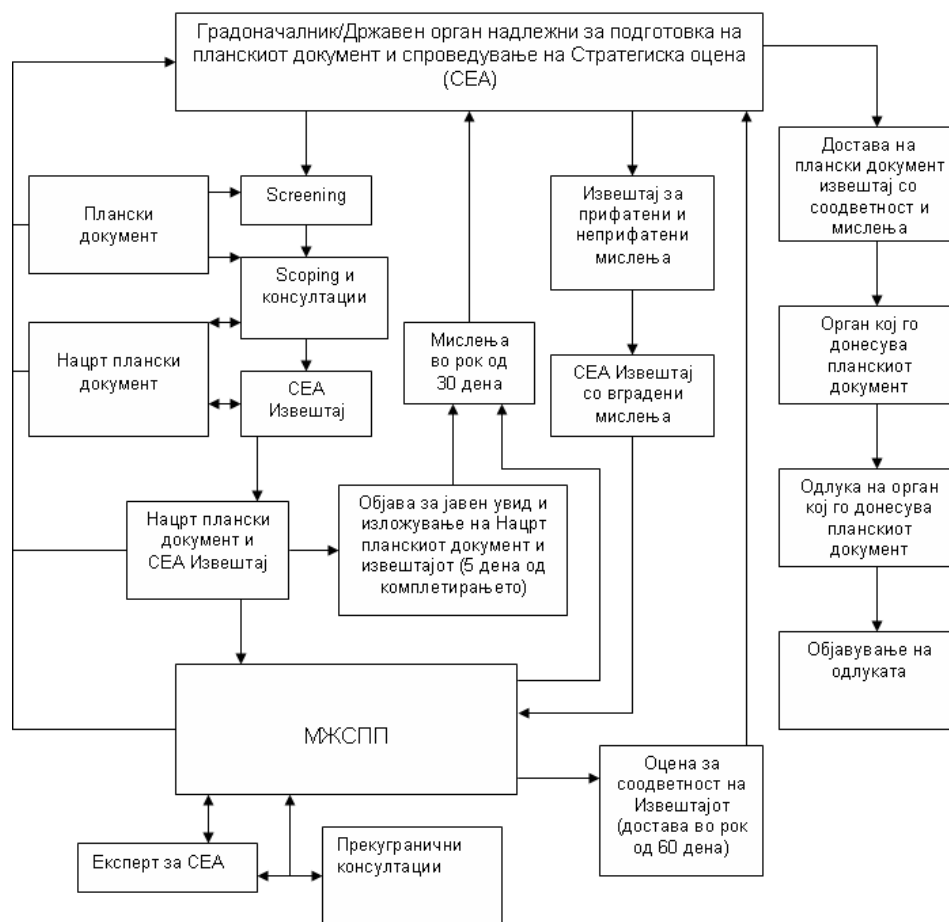
При подготовката на Извештајот за стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

При спроведување на постапката етапно беа превземени следните чекори:

- Примарно беа дефинирани целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Се оствари разговор со претставникот на изработувачот на планскиот документ и претставник од локалната самоуправа за целите на инвестиционите активности и содржините кои ќе бидат опфатени во просторот и нивната разместеност;
- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, како и просторната документација, намената и категоријата на земјиштето;

- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап и сл.);
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Предлагање на превентивни и корективни мерки за ублажување евентуалните влијанија по животната средина;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

**Спроведување на постапка за оцена на влијанието на
определени стратегии, планови и програми врз
животната средина (СЕА)**

При изготвување на планскиот документ користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, националните стратешки документи, релевантна законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички планови и други релеванти за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервис, општина Ресен е изработена согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14 и 146/15).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Управување со отпадот

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Индикатори за бучава

1. Правилник за примена на индикаторите за бучава, дополнителни индикатори за бучава, начинот на мерење на бучава и методите за оценување со индикаторите за бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 107/08);
2. Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08).

Мониторинг за бучава

1. Правилник за локациите на мерните станици и мерните места („Сл. Весник на РМ“ бр. 120/08);
2. Правилник за поблиските услови во поглед на потребната опрема која треба да ја поседуваат овластени научни стручни организации и институции како и други правни и физички лица за вршење на определени стручни работи за мониторинг на бучава („Сл. Весник на РМ“ бр. 152/08).

Закон за вода

Закон за води („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ“ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ“ бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15 и 31/16).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15 и 35/16).

Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. Весник на РМ” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) ги дефинира следните надлежности на Министерството за животна средина и просторно планирање:

- следењето на состојбата на животната средина;
- заштитата на водите, почвата, флората, фауната, воздухот и озонската обвивка од загадување;
- заштитата од бучава, радијација, заштитата на биодиверзитетот, геодиверзитетот, националните паркови и заштитените области;
- реставрацијата на загадените делови од животната средина;
- предлагањето мерки за третман на цврст отпад;
- просторното планирање;
- просторниот информативен систем;
- надзорот од негова надлежност и
- врши и други работи утврдени со закон.

Законот за организација и работа на органите на државната управа во ова насока на Министерството за животна средина и просторно планирање му дава клучна улога, во процесот на креирање на политиката за заштита на животната средина.

Одредени надлежности во управувањето со животната средина имаат и други органи на државната управа и локалната самоуправа како што се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Институтот за јавно здравје;
- Министерство за здравство;
- Хидрометеоролошки Завод, и
- Единиците на локалната самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесувањето на законите од областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт врски и екологија.

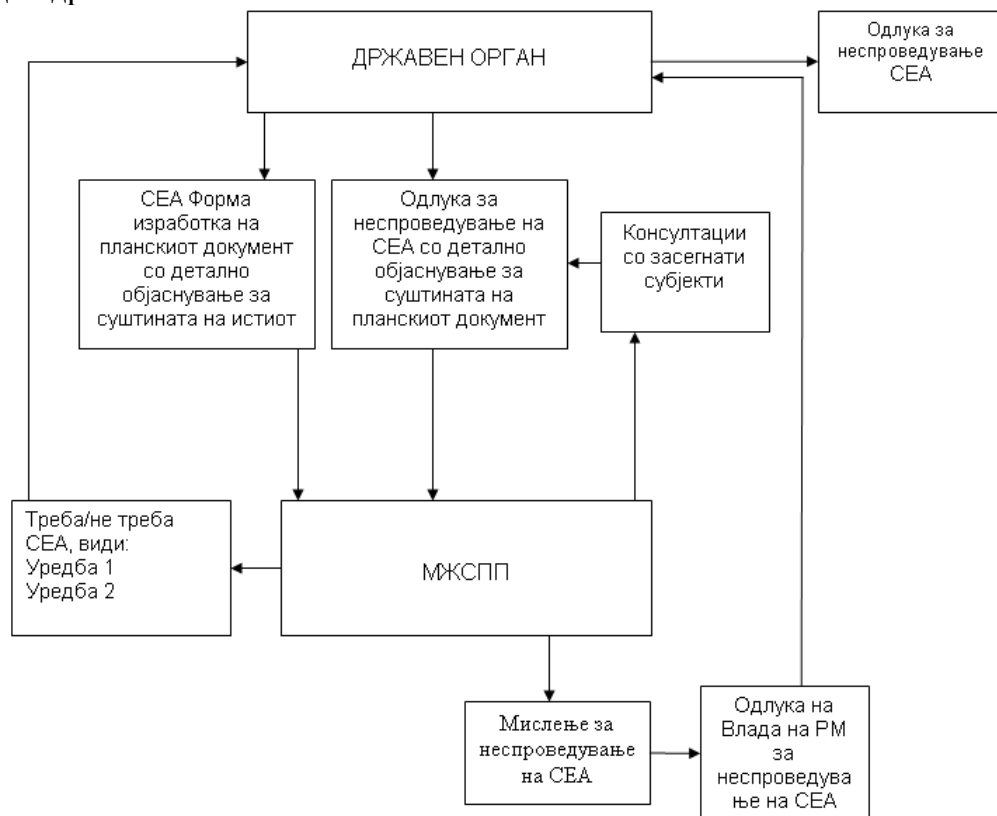
Во процесот на Стратегиска оценка на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање има одредени надлежности пропишани со Законот за животната средина, како што се:

- подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи согласно Законот за животната средина имаат обврска за:

- подготовка на извештајот за СОВЖС;
- објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

Во овој процес Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава, која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оцена на животната средина за Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен, истиот може да се изработи и како таков е прифатлив за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

Деталниот урбанистички план на Измени и дополнувања на Детален урбанистички план за дел од УЕ 2 и зона за сервиси м.в. Црквиште, општина Ресен, се изработува по приватна иницијатива, кои се заинтересирани да ги остварат своите права согласно важечките законски и подзаконски акти од областа на урбанизмот. Овој простор влегува во опфатот на генералниот урбанистички план на град Ресен, како и постоен детален урбанистички план кој е на важност. Со оваа иницијатива преку локалната власт се пристапува за изработка на измени и дополнување на постојниот ДУП, каде што со примена на новата метода за изработка на урбанистички планови граѓаните би ги оствариле своите интереси, согласно важечката регулатива од областа на урбанизмот. Со изработка на оваа урбанистичка планска документација просторот повторно ќе заживее и ќе ја добие поранешната намена лесна индустрија, а северниот дел би останала зона на домување.

Синтезен план за Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен

2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Планираниот опфат се наоѓа:

- на исток: со осовина на Собирна улица, ул. Новопланирана 2;
 - на југ: со надворешен дел од тротоарот на Индустриска улица, ул. Новопланирана 4;
 - на запад: со осовина на Градска Магистрална улица, ул. Борис Кидрич;
 - на север: со осовина на Сервисна улица, ул. Новопланирана 4.
- Вака определениот опфат има површина од 3,37 ха.

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Просторот што го зафаќа планираниот опфат е со површина од 3,37 ха. Најголемиот дел од просторот е неизградено градежно земјиште. Во принцип на овој опфат се појавуваат три намени и тоа лесна индустрија, домување и комунална супраструктура. Северниот дел воглавно е со намена домување и комунална супраструктура, како еден вид тампон зона со објектите кои имаат намена лесна и загадувачка индустрија.

Градежна парцела бр:	1.1	Пп=	1622,4	м ²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	1137,2	м ²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	7960,5	м ²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	A2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно измени сл.в.бр.217/15, макс 40%)	B1-20%, B2-30%, B4-20%, B5-15%; B3-40%, B4-10%, D3-40%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		H=	18	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+5+Пк		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			70	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			4,91	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				
* Архитектонско-Урбанистички проект				

Едно паркинг место за 80м ² нето станбена површина, а за комп. класи на намени B1 и B4-1пм/80м ² , B2-1пм/70м ² , B5-во зависност од проектните барања.
На овој просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
Дозволени се надвишувања на дел од кровот од оџаци, вентилациони канали, соларни панели, лифтовска куќичка и слично.
Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
Пристап во градежна парцела од Се. ул. Иво Лола Рибар

Градежна парцела бр:	1.2	Пп=	606.6	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	391.0	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	2346.1	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	A2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 40%)	B1-20%, B2-30%, B4-20%, B5-15%; B3-40%, B4-10%, D3-40%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+4+Пк		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			65	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			3.87	
* ПАРКИРАЊЕ	Едно паркинг место за 80м ² нето станбена површина, а за комп. класи на намени B1 и B4-1пм/80м ² , B2-1пм/70м ² , B5-во зависност од проектните барања.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот Пристап во градежна парцела од Се. ул. Иво Лола Рибар			

Градежна парцела бр:	1.3	Пп=	3499.9	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	2227.7	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	6683.1	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	E2 станица за технички преглед			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 80%)	B-60%, Г2-50%, Г3-50%, Г4-50%; Д1,Д3-80%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			64	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			1.91	
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот Пристап во градежна парцела од Се. ул. Иво Лола Рибар и И. ул. Новопланирана 5			

Градежна парцела бр:	2.1	Пп=	954.2	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	467.5	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1870.0	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	A1			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 30%)	Б1-30%, Б5-5%, В1-30%, Г2-5%, Д3-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	10,2	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2+Пк	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			49	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			1,96	
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг во рамките на сопствената градежна парцела. Едно паркинг место за една станбена единица.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Дозволени се надвишувања на дел од кровот од оџаци, вентилациони канали, соларни панели, лифтовска куќичка и слично.			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Поради големината на парцелата и површината за градба, постои можност со изработка на АУП, во истата да се предвидат повеќе објекти за градба или градежната парцела да се подели на две или повеќе градежни парцели. Пристап во градежна парцела од Се. ул. Иво Лола Рибар			
Градежна парцела бр:	2.2	Пп=	514,34	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	253,73	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1014,92	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	A1			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 30%)	Б1-30%, Б5-5%, В1-30%, Г2-5%, Д3-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	10,2	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2+Пк	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			49	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			1,97	
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг во рамките на сопствената градежна парцела. Едно паркинг место за една станбена единица.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Дозволени се надвишувања на дел од кровот од оџаци, вентилациони канали, соларни панели, лифтовска куќичка и слично.			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Не е потребно изработка на АУП. Пристап во градежна парцела од Се. ул. Иво Лола Рибар			
Градежна парцела бр:	2.3	Пп=	515,6	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	264,1	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1056,5	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	A1			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 30%)	Б1-30%, Б5-5%, В1-30%, Г2-5%, Д3-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	10,2	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2+Пк	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			51	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			2,05	
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг во рамките на сопствената градежна парцела. Едно паркинг место за една станбена единица.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Дозволени се надвишувања на дел од кровот од оџаци, вентилациони канали, соларни панели, лифтовска куќичка и слично.			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Не е потребно изработка на АУП. Пристап во градежна парцела од Се. ул. Иво Лола Рибар			

Градежна парцела бр:	3.1	Пп=	61,87	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пр=	25,38	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	25,38	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Е2 трафостаница			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ				
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	4,5	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			41	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			0,41	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				
* Архитектонско-Урбанистички проект				
Не треба да се обезбеди паркинг				
На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење				
Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'				
Изработката на АУП за оваа парцела не е задолжителна.				
Пристап во градежна парцела од Се. ул. Иво Лола Рибар и И. ул. Новопланирана 5				
Градежна парцела бр:	3.2	Пп=	1796,1	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пр=	1127,4	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	3382,3	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%,			
(согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			63	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			1,88	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				
* Архитектонско-Урбанистички проект				
Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.				
На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење				
Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'				
Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот				
Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 5				
Градежна парцела бр:	3.3	Пп=	384,7	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пр=	190,2	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	570,6	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%,			
(согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			49	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			1,48	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				
* Архитектонско-Урбанистички проект				
Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.				
На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење				
Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'				
Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот				
Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 5				

Градежна парцела бр:	3.4	Пп=	437,3	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	224,2	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	672,6	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	А4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15		м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		51		%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		1,54		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 5			
Градежна парцела бр:	3.5	Пп=	1061,7	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	560,2	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1680,7	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	А4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15		м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		53		%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		1,58		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 5			
Градежна парцела бр:	4.1	Пп=	635,0	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	371,6	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1114,66	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	А4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15		м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		59		%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		1,76		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 3			

Градежна парцела бр:	4.2	Пп=	521,8	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	362,8	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1088,4	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		70	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,09		
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 3
Градежна парцела бр:	4.3	Пп=	836,3	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	625,3	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1876,0	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		75	%	*со АУП да не надмини 70%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,09		
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 3
Градежна парцела бр:	5.1	Пп=	510,3	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	347,5	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1042,4	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		68	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,04		
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 3 и 5

Градежна парцела бр:	5.2	Пп=	728,3	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	536,7	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1610,0	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	А4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ	*со АУП да не надмини 70%	74	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,21		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 4 и 5			
Градежна парцела бр:	5.3	Пп=	863,0	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	657,5	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1972,6	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	А4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ	*со АУП да не надмини 70%	76	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,29		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 4			
Градежна парцела бр:	5.4	Пп=	604,1	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	419,9	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1259,7	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	А4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		70	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,09		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И. ул. Новопланирана 3			

Градежна парцела бр:	6.1	Пп=	840,3	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	538,3	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1614,8	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			64	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			1,92	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 4 и 5
Градежна парцела бр:	6.2	Пп=	1078,1	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	717,7	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	2153,1	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			67	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			2,00	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 4
Градежна парцела бр:	7.1	Пп=	1045,4	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	720,9	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	2162,8	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			69	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			2,07	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 3

Градежна парцела бр:	7.2	Пп=	471,7	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пр=	283,8	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	851,5	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%,			
(согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		60	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		1,81		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 2 и 3			
Градежна парцела бр:	8.1	Пп=	586,6	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пр=	400,1	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1200,4	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%,			
(согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		68	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,05		
* ПАРКИРАЊЕ	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 3			
Градежна парцела бр:	8.2	Пп=	899,0	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пр=	685,5	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	2056,36	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,Б2-5%,			
(согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ	Н=	15	м'	
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ		П+2		
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ		76	%	
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ		2,29		
* ПАРКИРАЊЕ	*со АУП да не надмини 70%			
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО	Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.			
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА	На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење			
	Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'			
* Архитектонско-Урбанистички проект	Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот			
	Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 4			

Градежна парцела бр:	8.3	Пп=	606,6	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	376,3	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	1128,9	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			62	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			1,86	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 2,3,4

Градежна парцела бр:	9.1	Пп=	1199,5	м²
* ГАБАРИТНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пг=	805,6	м²
* ЕТАЖНА ПОВРШИНА ЗА ГРАДБА		Пе=	2416,83	м²
* ОСНОВНА КЛАСА НА НАМЕНА	Г2			
* КОМП.КЛАСИ НА НАМЕНИ (согласно изме. сл.в.бр.217/15, макс 49%)	A4-30%,Б1-30%,Б2-30,Б4-10%,В2-5%, Г3-30%,Г4-30%,Д2-30%,Д3-30%,Д4-30%			
* ВИСИНА ДО ВЕНЕЦ		Н=	15	м'
* МАКСИМАЛНА КАТНОСТ			П+2	
* ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ			67	%
* КОЕФИЦИЕНТ НА ИСКОРИСТЕНОСТ			2,01	
* ПАРКИРАЊЕ				
* КУЛТУРНО ИСТОРИСКО-НАСЛЕДСТВО				Да се обезбеди паркинг согласно проектната програма во рамките на сопствената градежна парцела.
* ОСТАПКИ ВО ВИСИНА				На овај просторот не се евидентирани објекти кои се од културно историско значење
				Доколку има технолошки процес во кој е потребно поголема технолошка висина во процесот на производство, истите со технолошки елаборат можат да се зголемат спрема нивната потреба, но не повеќе од 20м'
* Архитектонско-Урбанистички проект				Изработката на АУП за оваа парцела е задолжителна и обврзно е да се вградат условите од мислењата и согласностите од министерствата како и јавните комунални претпријатија кои се составен дел на планот
				Пристап во градежна парцела од И.ул.Новопланирана 4

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

Основните решенија на комуналната инфраструктура се засноваат на постојната и планирана состојба. Истите се изработени во согласност со постојните важечки прописи за проектирање на ваков вид на објекти, приспособени на локалните услови, односно диктирани од нив (локациски, релефни и условеноста од постојната изведена инфраструктурна мрежа).

3.1 Сообраќајно поврзување

Во планскиот опфат постои примарна и секундарна улична мрежа. Во примарна улична мрежа спаѓаат улиците:

- Градска магистрала - ул. Борис Кидрич со вкупен профил од 13,5 м, од кои под коловоз 7,5 м и тоа две ленти по 3,75 м и тротоар од двете страни по 3 м;
- Собирна улица - ул. Новопланирана 1 со вкупен профил од 12 м, од кои под коловоз 6 м и тоа две ленти по 3 м и тротоар од двете страни по 3 м, а додека пак во секундарна улична мрежа спаѓаат улиците: Сервисна улица - ул. Иво Лола Рибар со вкупен профил од 9 м, од кои под коловоз 6 м и тоа две сообраќајни ленти по 3 м и тротоари од двете страни по 1,5 м и Индустриска улица - ул. Новопланирана 2, 3, 4 и 5 со вкупен профил од 10 м, од кои под коловоз 7 м и тоа две сообраќајни ленти по 3,5 м и тротоар од двете страни по 1,5 м.

Потребниот број на паркинг места ќе се утврди во зависност од проектната документација и специфичните потреби и услови кои произлегуваат од истата, но во согласност со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање.

Бројот на паркинг местата е ориентационо определен во планската документација, а истиот подетално ќе се реши со изработка на архитектонско-урбанистички проект и основен проект.

Тротоарите треба да бидат препознатливи и според обработката на завршниот слој, најчесто во вид на павер елементи.

3.2 Комунална инфраструктура

Снабдувањето на објектите со санитарна, технолошка и противпожарна вода, предвидено е да биде од градската водоводна мрежа со изградба на секундарна и приклучна водоводна мрежа. Се смета дека предвидените објекти со намена Г2 - лесна и загадувачка индустрија нема да бидат големи потрошувачи на вода и дека нивните потреби ќе ги задоволуваат 27 парцели, односно 26 парцели плус една која по намена е трофостаница и нема потреба од приклучок за вода.

26 парцели x 4000л дневно=104000л/ден или 104 м/ден

Системот за водоснабдување е прстенест, со што би се овозможил константен и непрекинат доток на вода.

За заштита на објектите од пожар на мрежата се предвидени противпожарни хидранти со дијаметар Ф80 или Ф100 мм, на максимално растојание од 80 м, и истиот треба да претставува прстенест систем, независен од системот за водоснабдување. Хидрантите за да не претставуваат проблем во сообраќајот може да бидат и подземни, но истите мора да бидат достапни и незатрупани.

Канализационата, атмосферска и фекална ќе се вклучи во постојната која е поставена.

Во рамките на опфатот би се изградиле посебни системи за канализација, т.е. целосно би биле сепарирани фекалната и атмосферската канализација.

За контрола и одржување на канализацијата на места и растојание одредено со технички прописи ќе се изведат ревизиони шахти.

Количината на отпадни води претставува 80% од количината која се користи во потрошувачка.

80% од 104 м=83 м на ден.

3.3 Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталации

Податоци за постојната електроенергетска мрежа добиени се од АД ЕВН Македонија, КЕЦ Охрид (писмо бр. 24-1505/3 од 18.09.2015 година). Во планскиот опфат минува надземен електроенергетски вод и тоа:

- Среднонапонски
- Мерен разводен ормар и друго.

Основни податоците за постојната комуникациска мрежа во планскиот опфат добиени се од Македонски Телекомуникации АД, Сектор за управување со мрежни ресурси (писмо бр.122-72574/2 од 16.04.2015 година). Во подрачјето на планскиот опфат минуваат телефонски водови.

Подземен телекомуникациски кабел поминува во западниот дел од планскиот опфат покрај улица Борис Кидрич.

Локалитетот, како и овој регион е целосно е покриен со сигнал на мобилните оператори: Т-Мобиле и ВИП.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Општина Ресен се наоѓа во преспанската котлина, во југозападниот дел на Република Македонија и опфаќа површина од 739 км². Поделена на копно со 562 км² и вода со 177 км² претставува посебна просторна целина, која географски се простира околу пресекот на 410 северна географска ширина и 210 источна географска должина. Подрачјето на општината е утврдено со закон и ги опфаќа подрачјата на населените места, градот Ресен и селата: Арвати, Асамати, Болно, Брајчино, Волкодери, Горна Бела Црква, Горно Дупени, Грнчари, Долна Бела Црква, Илино, Јанковец, Царев Двор и др. Во општина Ресен во хармонична мултиетничка заедница живеат 16.825 жители.

Местоположба на градот Ресен во Република Македонија

4.1.1 Релјефни услови, наклон и експозиција на теренот

Општина Ресен се наоѓа на југозападниот дел на Македонија, на тромеѓе помеѓу Грција на југ и Албанија на југозапад, и на север со општина Демир Хисар, исток со општина Битола и запад со Охрид. Општина Ресен се поклопува со делот од котлината на Преспанско Езеро на северната половина. Котлината е затворена со планини од околните области-на исток

со Баба Планина со Пелистер и на запад со Галичица. На северниот дел од брегот се наоѓа приезерска рамница која е најважниот и најнаселениот дел од општината.

4.1.2 Геолошки карактеристики

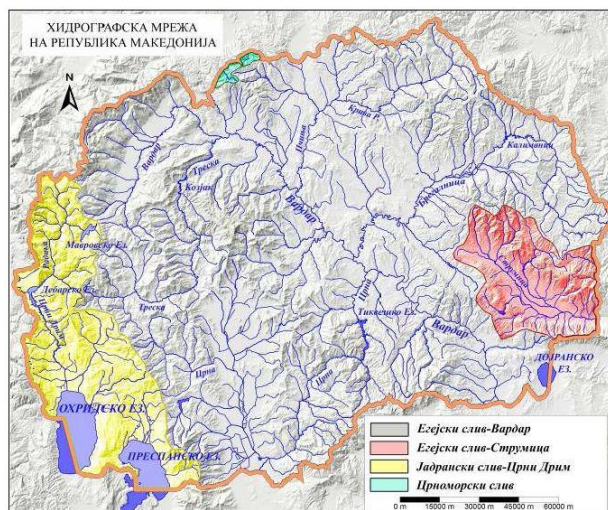
Геоморфологијата на преспанскиот регион е многу интензивна. Геоморфолошкиот карактер на регионот е дефиниран со двете езера, Мала и Голема Преспа и високите планински масиви (Мали и Тате, Трикларио) ситуирани на кусо растојание околу обалите на двете езера. Планинската област со висина од 1000 до 1500 мнв се простира во најголемиот дел од регионот.

4.1.3 Сеизмолошки карактеристики на теренот

Врз основа на досегашните сеизмолошки истражувања на територијата на РМ е констатирано дека во Битолско-Ресенското сеизмолошко подрачје треба да се очекуваат земјотреси со максимална магнитуда $M=5,70$ кои на површината на теренот ќе се манифестираат со епицентрален интензитет до 8 степени според МЦС скала.

4.1.4 Хидротехничка структура

Статичкото ниво на подземната вода на поедини подрачја е различно и се движи од 1,0 м во поедини делови, до под 6,0 м во други делови. Површинските-недренирани води, кои ги има на повеќе места при обилни врнежи, го покачуваат нивото на подземната вода (Податокот за нивото на подземните води е добиен пред околу 35 години со мерење на висината на водата во бунарите низ градот, па затоа е мошне глобален).

Водостопанска инфраструктура (Извор: Просторен План на РМ)

4.1.5 Климатски и микроклиматски услови на регионот

Климата во општината е умерено-континентална, со медитеранско влијание преку клисурата Грло на југозапад од Малото Преспанско Езеро и преку планинскиот превој Превтис на југозападниот дел од Мала Преспа. Тоа условува топли лета со свежи ноќи и благи зими. Просечната годишна релативна влажност на воздухот изнесува 64%.

Поголемиот дел од оваа е котлина под водата на Преспанското Езеро, кое во одредена мера се јавува како климатски модификатор на својата околина. Езерото се наоѓа на нв од 850 м и претставува терморегулатор за околниот воздух, посебно на температурата на воздухот во зимските месеци и тоа во декември и јануари.

Просечната годишна температура изнесува 10,2°C, со најтопол месец јули со просечна месечна температура од 21°C, минимална вредност од 0,3°C во месец јануари. Преспанската котлина се одликува со долготрајно сончево зрачење и просечната годишна сума изнесува 1400 до 2600 часови. Маглата во Преспанското подрачје е ретка појава, главно поради честото проветрување и присуство на големите езерски водени површини.

4.1.6 Население

Човекот со своите активности отсекогаш влијаел на промените во природата и врз состојбите во животната средина. Во сегашниов момент интензитетот на влијанието на антропогениот фактор станува сè поактуелен, а во одредени средини и алармантен. Динамичниот развој на науката, техниката и технологијата, високиот напредок на автоматизацијата, стопанскиот развој, особено индустријализацијата и неконтролираниот урбан развој доведоа до енормно експлоатирање на природните ресурси, невнимателен однос спрема природата, загрозување, па дури и уништување на некои растителни и животински видови. Недоволното познавање и непоседување на еколошката етика, условија длабоки промени во екосистемите на нашата планета.

Во вакви услови човекот е единствениот фактор кој може да делува позитивно за надминување на овие состојби во животната средина. Човекот со своите активности, здружен во меѓународни рамки, зачекори сериозно во мобилизирање на сите сили, за подобрување на состојбите и унапредување на квалитетот на живеење во човековата природна средина.

Според Пописот во 2002 година во општина Ресен живеат 16.825 жители од кои 50,3% женско население, распоредени во 4847 домаќинства и 8215 станови, со просечен број на членови во домаќинство 3,5 и просечна населеност од 23 жители на 1 км².

Миграцијата село-град во претходните 20-тина години беше мошне изразена, но во последниве години е доста намалена како резултат на подобрените услови за живеење во селата. Миграцијата надвор од земјата

сеуште е застапена, посебно на млади кадри кои заминуваат во другите земји во потрага по вработување.

4.1.7 Хидротехничка инфраструктура

Општина Ресен се снабдува со вода за пиење од регионалниот водовод Крушје-Ресен-Сирхан, кој ги снабдува градот Ресен со околу 8000 жители и 16 села со околу 4000 жители.

Од локалниот систем Курбиново-Претор-Асамати се снабдуваат три села со 500 жители. Сопствени водоводи имаат 16 села со околу 4000 жители. Водоснабдувањето не е решено само во едно село.

Снабдувањето со вода од регионалниот водовод се врши со каптирани извори во местото викано Спаса во Крушје, а во летен период, кога се намалува штедроста на изворите, вода се пумпа и од трите длабински бунари во близина на Царев Двор. Издашноста на изворите варира во текот на зимските и летните месеци. Потребни дневни количини на вода на жителите се различни и зависно од периодот на снабдување тие можат да се движат од 70 л/сек во зимскиот период и во рана пролет до 110 л/сек во лето.

Водата се дезинфицира во базени со помош на натриум хипохлорид. Хлорирањето се врши со две дозир пумпи. Секојдневно се врши проверка на квалитетот на водата на дваесет места. Тоа го врши Заводот за здравствена заштита од Битола, правејќи биолошки и биохемиски анализи. Државниот завод за санитарни прегледи редовно врши анализи на квалитетот на водата.

4.1.8 Културно наследство

На подрачјето на Преспа регистрирани се 130 археолошки локалитети од различни периоди од развојот на материјалната култура, потоа 1000 археолошки експонати итн.

Културно наследство во Република Македонија

Ресенската керамичка колонија е членка на Интернационалната Академија за керамика при УНЕСКО и спомен музејска ликовна поставка „Кераца Васулчева”.

Како еден од значајните споменици на културата од исламска архитектура е сочувана Хаџирамадановата џамија. Изградена е од страна на битолскиот бег во 1592 година.

Од аспект на заштита на културното наследство во опфатот, не се наоѓаат објекти кои се под заштита.

4.1.9 Природно наследство

Природните услови во општина Ресен, геолошката градба, релјефната структура, климата, хидрографијата, педолошкиот состав, овозможуваат богато разнообразие на растителниот и животински свет.

Заштитата на природното наследство во Р. Македонија се заснова непосредно на Уставот, на Законот за заштита на природните реткости, на Законот за заштита и унапредување на животната средина и природата, на Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро и Законот за заштита на националните паркови, како и со други закони и подзаконски акти кои ја регулираат оваа област. Вредностите на биодиверзитетот се презентираат низ мрежа на заштитени подрачја со утврден режим на користење и заштита.

Согласно Законот за заштита на природните реткости од 1973 година се одредуваат заштитните групи со соодветниот режим на заштита и тоа:

- општи природни резервати - (националните паркови, строги природни резервати, научно-истражувачки природни резервати, предели со посебни природни карактеристики, карактеристични пејзажи);
- посебни природни резервати;
- одделни растителни и животински видови надвор од природните резервати;
- споменици на природата;
- меморијални споменици на природата.

Грижата за заштитата на одделни растителни заедници, реликти и ендемити е незначителна и покрај заложбите за надминување на состојбите од страна на одредени научни работници, институции и еколошки друштва.

Галичица НП (Национален парк-защитен)

Националниот парк Галичица се наоѓа во југозападниот дел на РМ, на територија што се простира долж македонскиот дел од масивот на планината Галичица, Сува Гора и на делови од нејзините ограноци Исток и Пречна Планина, вклучително и островот Голем Град во Преспанското Езеро. Вкупната површина на Националниот парк Галичица изнесува 24,151 ха.

Националниот парк, како комплексна целина со Охридското и Преспанското Езеро претставува релативно ограничена област со многу високо и богато ниво на биолошка разновидност, хетерогеност и ендемизам,

проценета како најипресивна европска локација, кога се зборува за богатство на биолошка разновидност и присуство на ендемични видови.

Ендемични растенија и животни: Во Паркот се среќава исклучително голем број на локални ендемити од кои: 29 таксони од алги, 12 видови од скриеносемените растенија и 68 фаунистички видови. Покрај тоа, во Паркот се среќава голем број на други таксони кои се ендемични за Р. Македонија, од кои: 46 таксони од вишите растенија и 123 таксони од фауна. Фауната во Паркот е застапена и со 172 видови на Балкански ендемити, од кои: 158 видови од Инвертебратната фауна, четири (4) видови на водоземци, пет (5) видови на влечуги и пет (5) видови на цицачи. Поради присуството на овие видови, Паркот има големо значење за зачувување на биолошката разновидност во Р. Македонија, но и за науката на глобално ниво.

Видови од големо социоекономско значење: Во Паркот се среќаваат голем број растенија и габи чии делови се собираат поради нивите хранливи, лековити и ароматични својства, за лична употреба или за комерцијална намена. Меѓу нив, по своето значење се издвојуваат охридскиот чај (*Sideritis raeseri*) и смреклинките (*Juniperus communis*).

Видови кои се силно препознатливи и атрактивни за локалното население и посетителите: Од вишите растенија тоа се: галичичкиот смил (*Helichrysum zivojini*), галичичката качунка (*Crocus cvijici*), охридскиот чај (*Sideritis raeseri*), галичичкиот козинец (*Astragalus mayeri*), дивата фоја (*Juniperus excelsa*), персиската морина (*Morina persica*), галичичкиот чуваркуќа (*Sempervivum galicicum*), македонскиот даб (*Quercus trojana*), омеликата (*Genista radiata*) и *Lilium heldreichii*. Од габите, во оваа група на видови се вбројуваат јајчарката (*Amanita caesarea*), *Battarraea phalloides*, *Hymenochaete cruenta*, *Myriostoma coliforme*, *Pisolithus arhizus* и *Pyrofomes demidoffii*. Од безербетниците тоа се: сагата (*Saga pedo*), алпската стрижибуба (*Rosalia alpina*), еленчето (*Lucanus cervus*), царското самовилско коњче (*Anax imperator*), *Paracaloptenus caloptenoides*, *Calosoma sycophanta* и *Carabus gigas*. Од рбетниците голем број од птиците се вбројуваат во оваа група, особено грабливите птици, пеликаните и многу други. Од цицачите тоа се кафеавата мечка (*Ursus arctos*), рисот (*Lynx lynx*), волкот (*Canis lupus*), дивата коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*) и срната (*Capreolus capreolus*).

Покрај биолошката разновидност, меѓу клучните природни вредности на Паркот се вбројуваат и ретките геоморфолошки феномени. Стара Галичива и островот Голем Град по нивните севкупни геоморфолошки карактеристики се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа. Од поодделните форми на рељефот на стара Галичива се издвојуваат тревните тераси кон Преспанската страна на Стара Галичива, кои со одредени свои карактеристики се единствени, или исклучително ретки во евромедитеранскиот регион, но и глобално. Покрај нив значајни се и камените потковици во внатрешноста на цирковите на Стара Галичива, кои се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа, додека самите циркови имаат големо национално значење.

4.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Воздух

Главен извор на загадување е индустријата која во екосистемот емитува, гасови, пареи, чад магла, прашина и аеросоли. Загадувањето на воздухот најповеќе е резултат на преработка на сулфидни концентрации на обоени метали, како и на согорување на кокс и други карбофилни горива во индустријата и домаќинствата.

На загадувањата на воздухот многу влијае топографијата на теренот, висината на индустриските оази и атмосферските услови. Најкритично загадување е во услови на отсуство на хоризонтално и вертикално струење на воздухот, особено кога е истото проследено со температурни инверзии.

Најрационален и ефикасен начин за заштита на животната средина од штетните влијанија врз воздухот е превентивното делување и спречување на продукција на штетни емисии во самите извори на нивно создавање. Квалитетот на воздухот најмногу го нарушува присуството на гасови, прадини и други штетни материи кои негативно влијаат врз здравјето на луѓето, екосистемите и природните создадени вредности.

Значајни мерки кои придонесуваат за надминување на проблемот со загадување на воздухот се:

- изградба на широки улици кои овозможуваат брзо проветрување;
- зголемување на површините со зелени насади и дрвореди;
- подобрување на коефициентот помеѓу изградените и слободните површини;
- подигање зелени појаси околу индустриските зони, производните капацитети, резервоарите за вода и др.

Во однос на загадувањето на воздухот треба да се истакне и начинот на затоплување на домаќинствата, деловните објекти и институциите во Ресен. Имено, затоплувањето на станбениот фонд (индивидуален и колективен) се врши на: дрва, јаглен, електрична енергија и други горива. Овие видови на затоплување од еколошки аспект се неоправдани, заради тоа локалната самоуправа во наредниот период треба да размислува во насока на

превземање активности за воведување централен систем на затоплување во Градот, со цел елиминирање на последиците што произлегуваат од постојните начини на затоплување во однос на загадување на воздухот и заштеда на енергетски горива.

Вода

Водата се носи до населените места со ПВЦ цевки со $\Phi 315$ мм. Главниот цевковод е долг 11 км, а секундарните доводи се 15 км. Водоводната градска мрежа е стара. Во поголемиот дел од неа се вградени цевки од азбестен материјал. Имајќи во предвид дека дозволената граница за користење на цевките е околу 20 години и можноста за нивното оштетување, нивното понатамошно користење ја зголемува веројатноста за предизвикување на штетни последици по здравјето на населението.

Од регионалниот водовод се снабдуваат градот Ресен и околу 20 селски населби. Водоснабдувањето се врши преку зафаќање на двата извори на Голема Река и два бунари на с. Царев Двор. Големиот извор се наоѓа на кота околу 100 мнв, малиот извор се наоѓа на кота 985 мнв. Со водоводот стопанисува ЈКП Пролетер од Ресен за што се грижи за квалитетот и пречистувањето на водата.

Подрачјето на Преспанско Езеро на територија на Р. Македонија спаѓа во IV категорија на разорност со коефициент на ерозија $2=0,33$. Со I, II и III категорија на разорност зафатена е површина од $175,6 \text{ км}^2$, што е 30,75% од копнената површина, а со IV и V категорија зафатена е површина од $395,4 \text{ км}^2$, односно 69,25%. Продукцијата на ерозивни наноси изнесува $260.352 \text{ м}^3/\text{год}$, а количина што се внесува во Езерото изнесува $163.536 \text{ м}^3/\text{год}$.

Поројни реки во општина Ресен се Брајчинска, Кранска, Манастирска, Курбинска, Грнчарска и Мелничка кои извираат од планината Баба. Од падините на планината Бигла дотекуваат реките Крива Река (Голема Река) и Сопотска, потоа Болнска, Источка и Стипонска кои во горниот слив се поројни, а во делниот имаат карактеристики на равничарски реки.

За регулирање на протеците превземени се соодветни мерки од поодамна, најголем дел со земјени работи или друг порозен материјал и регулацијата е уништена. На некои места направени се помали зафати од месното население со што би ги ублажиле негативните последици од водата.

Како реки кои се директни загадувачи на Преспанското Езеро бидејќи носат големи количини на нанос се издвојуваат: Брајчинска, Кранска и кај селото Сливница реките Манастирска и Сучка. Наносот што го носат реките, Езерото го исфрла на крајбрежјето, па се јавува потреба и од превземање на соодветни активности за санација на крајбрежниот појас. Дел од потребните мерки се превземени, но тие се недоволни за решавање на проблемот.

Во идниот развој за заштита на просторот од поплави и големи води активностите треба да се насочат кон:

-Превземање на шумско мелиоративни активности во целиот слив на водотекот;

-Уредување и оплеменување на деградираните речни корита;

- Одржување и унапредување на крајбрежната вегетација;
- Забрана на депонирање на отпаден материјал во речното корито.

Отпад

Човекот со својата активност продуцира големи количини на цврст отпад. Со процесот на индустријализацијата, урбанизацијата и зголемување на стандардот на живеење, овие количини покажуваат тренд на пораст. Комуналниот и технолошкиот-неопасен отпад е во корелација со развојот на Општината. Погolem дел од комуналниот отпад се создава од човекот и терцијарните дејности (трговија, угостителство и туризам), а технолошкиот-неопасен отпад се продуцира од производните дејности. За општина Ресен со оглед на стопанската структура, значајно влијание врз количината на цврстиот отпад покрај индустријата имаат земјоделието и сточарството.

Соодветни системи за собирање, депонирање и третирање на комуналниот отпад не постојат во регионот. Според статистиките во Националниот парк Преспа се ослободува околу 4,2 тони отпад на 24 часа. Исто така, експанзијата на користењето на моторните возила како и нивното зголемено движење допринесуваат за загадување на животната средина и го зголемуваат нивото на бучавата.

За да се подобри состојбата со отпадот во регионот неопходно е организирано раководење со сите видови отпад што се произведува. Исто така, еден од приоритетите е изградба на санитарна депонија, како и регионална депонија.

Растителен и животински свет

Квалитетот на почвите претставува основен предуслов за остварување на одржливиот развој. Современите процеси на урбанизација и особено користењето на земјиштето за стопански цели најдиректно влијае врз интензитетот на користење на земјиштето и промената на неговиот квалитет. Постојат многу причинители кои предизвикуваат оштетување и загрозување на земјиштето: загадените отпадни води, исталожените честици од воздухот (тешки метали и сл.), ерозијата, нерационалното користење на хемиски средства во земјоделството, сообраќајниците, депониите, урбаните и руралните населби, добиточните фарми со несоодветна изградба на помошни објекти, викенд населбите, инфраструктурните системи и др.

Од фитогеографски аспект флората може да се класифицира како Балканска субзона или Субмедитеранска вегетативна зона. Површините со водена вегетација имаат посебна важност од аспект на нивно зачувување. Флората во регионот е присутна со многу различни видови. Пределите од обалите на двете езера до граничната линија со планското подрачје се богати со шумски формации (ниска шумска вегетација, дабови шуми и мешани дабови и борови шуми) и алпски ливади.

Бучава

Проблемот на бучава на подрачјето на градот Ресен досега не е анализиран и истражуван. Во Ресенскиот регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај;
- Производни и деловни процеси;
- Бучава од ентериерно потекло (стамбени згради, трговско деловни центри и сл).

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Ресен и предметниот опфат, беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина за општина Ресен.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од постоење на индустриски објекти со интензивна емисија на загадувачки материи, употреба на јаглен и нафта како агенс за затоплување,	x

	зголемен сообраќај Немање мониторинг станица за мерење на квалитетот на амбиентниот воздух	x
Вода	Користење на цевки од азбестен материјал Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	x x
Отпад	Постоење на диви депонии Градежниот шут не се третира	x x
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат за исталожување на аероседименти Деградирација на почвите	x x
Предел	Деградирани предели Недоволна застапеност на парковско зеленило	x x
Население	Појава на миграција Голема невработеност	x x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување и не користење на обновливи извори на енергија	x

Сегашни проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

При подготовка на Планската документација за Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервис, општина Ресен, се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку овој план не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материи (цврст, комунален и други видови отпад) и постоење на диви депонии;
- Интензивно загадување на подземните води и почвата;
- Намалени приходи во општинскиот буџет;
- Отсуство на финансиски инвестирања што би се довело до слаб економски развој на стопанството;
- Пораст на миграција;
- Намален животен стандард;
- Нереализацијата на планскиот опфат ќе се испушти можноста за економски-одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Со изработката на планските решенија од Урбанистичката планска документација просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

Овие аспекти се земаат со цел да се изнајде најповолното решение кое ќе придонесе за заштитата на животната средина и здравјето на човекот.

Во случај на нереализирање на планскиот опфат се очекува да:

- Социјално-економскиот статус на населението ќе иницира поголема стагнација;
- Продолжување на трендот миграција;
- Невработеноста нема да се намали;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина;
- Искористување на слободни површини.

Во случај на реализирање на планскиот опфат се очекуваат неколку позитивни аспекти:

- Поволна географска положба;
- Добри микроклиматски услови;
- Одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност;
- Обезбедување на нови вработувања;
- Зајакнување на можностите за одржлив економски и социјален развој на регионот;
- Запирање на економската миграција;
- Развој на локалната самоуправа преку плаќање на даноци, комуналии и други давачки;
- Зголемување на вредноста на земјиштето.

Со предвидените содржини ќе овозможи остварување на функции со директни или индиректни економски ефекти. Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на намените во планскиот опфат на просторот, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на евентуалните влијанија врз животната и работна средина.

Со реализација на овој план се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина која ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на разни инвеститори за

реализација на предложената програма за развој на стопанството како ориентација во актуелните економски тенденции на државата како и подобрување на квалитетот на живеење.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Имплементацијата на планските решенија од Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен, може да има негативно, односно позитивно влијание врз животната средина. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз водата, воздухот и почвата, биодиверзитетот, пределите и нивните вредности, природното и културното наследство, како и влијанијата врз социо-економската состојба и здравјето на луѓето во општина Ресен.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оцена на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на предвидените содржини од планскиот опфат не само што ќе ја запре економската миграција на локалното население туку и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгорочна основа и на зголемување на наталитетот, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената на објектите не се очекува истите да предизвикаат негативни влијанија врз здравјето на локалното население. Во однос на влијанието врз човековото здравје не се очекуваат влијанија имајќи ја, пред се во предвид намената. Можни влијанија би имало при евентуална нова изградба во опфатот, но тоа ќе биде само во период на изградбата за што ќе се предвидат посебни мерки во понатамошните документи за влијание врз животната средина.

Со имплементацијата на планот може да се предизвикаат незначителни влијанија врз здравјето на луѓето (бучава и вибрации).

Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила може да се покачат поради евентуално изведување на градежни активности.

Обезбедувањето на парковско и заштитно зеленило и останато хортикултурно уредување на просторот ќе биде во функција на подобрување на здравјето на луѓето.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од различни аспекти на медиумите на животната средина што е и законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на планските решенија дефинирани со овој план ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата, подобрување на начинот на живот, зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот и сл.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Со Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервис, општина Ресен не се очекуваат особени влијанија врз амбиентниот воздух.

Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат и во време на градбата-изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок. Треба да се напомене дека во рамките на планскиот опфат се очекува зголемена фреквенција на возила, но не се очекува дека тоа ќе биде дополнително нарушување на квалитетот на амбиенталниот воздух.

Евентуалните влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух ќе бидат детално анализирани при изработката на студиите за оценка за

влијанието врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фазата на градба, при реализација на предвидените активности може да се очекува зголемено ниво на бучава од употребата на механизацијата.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оценка на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава.

Влијание врз квалитетот на водите

Ако неправилно се управува со отпадните води може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загорзат квалитетот на околното земјиште. Планските решенија за комуналната инфраструктурна мрежа и одведувањето на фекалните и атмосферските води од објектите нема да дозволат истите неконтролирано да се испуштаат, односно истите ќе се третираат во овој плански опфат доколку тоа има потреба.

Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат од неправилно управување со отпадот. Влијанијата врз водите во оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз квалитетот на водите ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска и во таа насока ќе се предвидат посебни мерки согласно законската регулатива.

Влијание врз почвата

Со имплементација на овој план ќе се оствари рационално користење на земјиштето, односно целокупната површина ќе се осмисли со наменска содржина која ќе резултира со веќе споменатите придобивки. Евентуалните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветно управување со санитарните води, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Значајни влијанија врз почвата не се очекуваат, бидејќи во Планот за изградба ќе се предвидат мерки и решенија за комуналната инфраструктурна мрежа, управување со отпадните води и отпадот кој ќе се генерира во објектите. Индиректно, негативно влијание на почвата како резултат на издувните гасови од возилата и емисиите во планскиот опфат се проценуваат како не многу значајни со оглед на предвидените заштитни зелени зони и природата на предвидениот објект.

Влијание врз пределот

Реализацијата на планот може да предизвика евентуални влијанија врз пределот како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Но, овие влијанија се очекува да се третираат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Влијание врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности и книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Од аспект на заштита на културното наследство во опфатот, не се наоѓаат објекти кои се под заштита.

Доколку при реализација на земјаните активности на терен се најде на археолошко наоѓалиште, треба да се постапи согласно одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15).

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина. Заштитата на природата ја опфаќа заштитата на биолошката и пределската разновидност и заштитата на природното наследство.

Во пределот каде се наоѓа планскиот опфат не се евидентирани карактеристични видови на флора и фауна, како и карактеристични живеалишта.

Влијание врз материјалните добра

Имплементацијата на Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервис, општина Ресен, ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето на поширокото подрачје и ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето.

Влијание по однос на генерирање на отпад

При реализација на Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервис, општина Ресен, во градежната фаза ќе се создадат поголеми количини на градежен отпад при реализација на градежните активности и земјен отпад заради раскопување на земјиштето. Во планскиот документ да се предвиди доколку е возможно градежниот шут повторно да се искористи при тампонирање на пристапните делови и покривање на ископите или уредно да се одложи на депонија по завршување на градежните активности.

Доколку отпадот уредно се селектира и собира во контејнери, а после тоа комуналниот отпад организирано се транспортира на депонија се очекува влијанијата од генерирањето на отпад да бидат сведени на минимум.

Подетална анализа од евентуалните влијанија по однос на генерирањето на отпад ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание од пожар

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. За анализираниот планскиот опфат да се разработат мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти да се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот не смее да биде помала од пропишаната со што ќе се овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од пасивниот пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на одржливиот развој. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со комуналниот отпад;
- Озеленување на дворните површини;
- Зачувување на амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни

објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Реализација на планската документација ќе влијае во насока на намалување на економската миграција на локалното население и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот.

Според тоа, може да се каже, дека имплементацијата на Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен ќе има позитивни долгорочни влијанија врз развојот на демографските карактеристики на општина Ресен.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Интегралната реализација на предложените мерки во сите фази на инвестициониот циклус е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат е потенцијална опасност. Затоа се предлага (интегрирано управување), организирано собирање и транспортирање до местото наменето за отпад. Доследното спроведување на планските решенија, ќе доведе до директна заштита на човековото здравје. Примената на сите мерки ќе овозможи елиминирање на евентуалните негативни влијанија врз животната средина кои може да се рефлектираат на директен или индиректен начин врз здравјето на човекот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз социо-економската состојба

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението.

- **Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух**

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина и неопходно е при проектирање и реализација на сите објекти да се применат и имплементираат најдобри достапни техники кои го заштитуваат воздухот од загадување.

Објектите од аспект на еколошка заштита не смеат да ја нарушат постојната еколошка рамнотежа и истите е потребно да бидат изведени согласно сите стандарди и нормативи од ваков вид.

Се претпоставува дека загадувањето што ќе биде предизвикано од начинот на греењето на објектите, нема да претставува загрижувачка опасност по загадувањето на животната средина.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата ДУП се предлагаат следните мерки:

- Подигање на зелени зони околу граничната линија на планскиот опфат;
- На самите локации да се предвиди формирање на појаси со заштитно зеленило, ниско и средно, со долг вегетациски период се со цел нивно функционално развивање како и додатно намалување на аерозагадувањето;
- Избегнување на користењето на фосилните горива како енергетски ресурс;
- Користење на електрична енергија како енергенс за затоплување при што нема да има никакви загадувачки емисии;
- Мониторинг на емисии на загадувачки материи во воздухот;
- За подобрување на квалитетот на воздухот на самиот опфат, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини.

- **Мерки за намалување на влијанијата врз климатскиот промени**

Во доменот на заштитата на животната средина основна цел е преку соодветни плански поставки да се обезбедат услови за непречен развој со истовремено чување на квалитетот на средината за живот и работа.

За остварување на наведената цел, поставките и потребите од заштита на средината се вградуваат во сите домени на урбанистичкото планирање преку проверка и изготвување на современи стандарди и нормативи.

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот на микро план и поширокиот регион или климатски промени. Затоа не се препорачуваат мерки.

- **Мерки за заштитата од бучава**

Во насока на минимизирање на бучавата во периодот на градба, се препорачува употреба на современа механизација и запазување на дозволените нивоа на бучава.

Заради намалување на бучавата од сообраќајниците треба да се обезбедат заштитни зелени појаси по должината, односно да се формираат зелени коридори.

Мерки кои се предвидуваат за спречување и намалување на бучавата се:

- Објавување на план на отпочнување и завршување на работите;
- Изведба на работите во тек на дневни часови и намалување на можноста за вознемиреност од бучава (од 07.00-17.00 часот);
- Користење на нови и технички исправни машини, кои предизikuваат помало ниво на бучава;
- Изведба на заштитни зелени појаси и хортикултурни садници во границите на планскиот опфат за намалување на нивото на бучава.

Во овој регион, изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето. Покрај недоволната опфатеност со мониторинг на бучава, се смета дека бучавата не ги надминува дозволените стандарди.

На самиот опфат не се предвидени содржини кои би можеле да бидат извори на штетна бучава.

Прашањето за намалување на проблемите со бучава треба да се решава со обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади во опфатот. Во функција на заштита од бучава да се предвиди зелен заштитен појас покрај сообраќајниците.

- Мерки за намалување на влијанијата од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации поради што нема да се воведат некои посебни мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- Пред започнувањето на секој градежен зафат на планскиот опфат инвеститорот да го организира собирањето на градежниот отпад, негово депонирање или искористување во инвестиционите активности;
- Интегрално управување со комуналниот отпад и негова селекција;
- Поставување контејнери спрема видот на отпадот на соодветни бетонски површини;
- Потенцијално замастените води кои што имаат манипулативни површини, сообраќајници и паркинзи, преку преливни решетки, со посебен дренажен систем да се спроведат до таложник на сепаратор на масло и масти и после нивен третман да се спроведат во канализациона мрежа;
- Селектирано и организирано депонирање на комуналниот отпад со контролиран транспортен систем во депонија;

- Со плановите за хортикултура да се утврдат исклучиво декоративни насади за да не се очекува значајно загадување на почвата.
Со доследно спроведување на законските обврски ќе се спречи било какво загадување на почвата во самиот опфат и надвор од него.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Доколку при изработка на ДУП или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природното наследство кое би можело да биде загрошено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се превземат следните мерки на заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

За време на подготвителната и конструктивна фаза исто така, се очекува појава на емисии на фугитивна прашина како резултат на работењето на градежната механизација. За намалување на влијанијата од емисиите на фугитивна прашина се препорачува употреба на распрскувачи со вода.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените содржини во планската документација треба да бидат вклопени во околниот пејзаж и да придонесат кон зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Со изработка на Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервис, општина Ресен просторот добива нова димензија во функција на зголемување на атрактивноста на подрачјето и зголемување на неговата вредност.

Имплементацијата на планот ќе има позитивно влијание на пределот, ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај објектите треба да се предвидат зелени површини со хортикултурно уредување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Предвидените содржини на Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен, имаат позитивно влијание врз материјалните добра заради зголемување на атрактивноста на просторот со самата реализација на овој план. Оттука, мерките кои би се превземале би биле во насока на зголемување на позитивните импликации на околниот простор и зголемување на неговата атрактивност и вредност.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15) во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита.

Доколку при изведување на земјаните работи, а заради изградба на предвидените содржини со Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство.

При изработката на планската документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот локалитет со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижното наследство:

- Задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработката на просторните и урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите, како и вкупниот развој на државата;
- Планирање и реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и нивна соодветна презентација;
- Измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштитата на недвижното културно наследство.

Согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање културното недвижно наследство во просторните и урбанистички планови треба да се третира на начин кој ќе обезбеди негово успешно вклопување во просторното и организационо ткиво на градовите и населените места или

пошироките подрачја и потенцирање на неговите градежни, обликовни и естетски вредности.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

За собирање на цврстиот отпад треба да се постават контејнери за отпад, да се определат пунктови за собирање на отпадот, селекција и поплочени места за поставување на контејнерите и организирано ќе се собира и ќе се одложува на депонија.

Согласно Законот за управување со отпад („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15 и 39/16), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материји и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

По завршувањето на градежните активности потребно е да се процени можноста за повторно искористување на отстранетата почва од теренот при изведување на земјаните работи, а со цел да се избегнат дополнителните економски трошоци заради потребата од нејзина дислокација. Исто така, по завршување на градежните активности потребно е да се обезбеди вегетациски покривач на почвата околу новоизградените содржини.

За воспоставување на систем на интегрирано и одржливо управување со отпадот во сите негови фази и заради елиминирање на потенцијалните влијанија од неговото продуцирање се предлага присуство на лице лиценциран експерт за управување со отпад, кој ќе подготви Оперативен план за активностите и воспостави целосен и перманентен мониторинг.

За избегнување на евентуалните влијанија врз животната средина поради несоодветното управување со отпадот, кој што ќе се создава на локацијата се препорачува реализација на законските обврски за управување со отпадот, почитувајќи ги пред се основните принципи за управување со отпадот (одржлив развој, принципот на близина, хиерархија на отпадот, загадувачот плаќа и др.). При управувањето со отпадот да се земе во предвид хиерархијата во управувањето со отпадот и различни достапни технички опции за избегнување на отпадот, намалување на потенцијалот на опасност на отпадот и намалување на самите извори, искористување за материјали/енергија, како и намалување на остатоците за депонирање во согласност со оценката на најдобра можна еколошка опција со цел да се применува еколошки безбедно финално депонирање, зачувување на необновливите природни ресурси и постигнување на минимални емисии од процесите на третман/депонирање на отпад во животната средина.

Неопходно е да се воспостави ефективна организациска поставеност во сите фази на реализација на планскиот опфат од планирање до финално отстранување на генерираниот отпад на локацијата. Активностите на управување со отпад мора да ги спречуваат емисиите во животната средина,

како и штетните и другите негативни ефекти врз здравјето и добро состојбата на населението, за животните и за вегетацијата и за живеалиштата и за природата, преку техничките мерки со посебна цел да се заштитат зелените површини и водните ресурси кои претставуваат добра од посебен национален интерес.

- Мерки за намалување на влијанијата врз површинските и подземните води

Заштитата на водата се третира како превентивна заштита. Превентивната заштита на водата при подземно водење на инфраструктурните водови за водоснабдување и прифаќање на отпадните води, како подземни инсталации се однесува на нивна монтажа, експлоатација, одржување и интервенција. Водовите да се постават во се према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето.

Канализационата, атмосферска и фекална ќе се вклучи во постојната која е поставена.

Реализацијата на хидротехничката инфраструктура ќе се одвива преку изработка на Основни проекти, а врз основа на Хидротехнички услови добиени од надлежното комунално претпријатие.

За намалување на влијанијата се препорачува:

- Изведба на посебна канализациона мрежа за атмосферски води како и посебна канализациона мрежа за фекална канализација;
- Обезбедување на соодветен третман на отпадните води и неутрализација на штетните отпадни материи пред испуштање во реципиент;
- Изборот на материјалите да биде во согласност со важечките стандарди и нормативи и квалитетно, без хаварии и долготрајно со најмали замени и интервенции да го опслужуваат секој поединечен корисник;
- Континуирано следење на квалитетот на водите;
- Интегрално управување со комуналниот отпад и негова селекција, и
- Запазување на целите на животната средина и почитување на поставените стандарди.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација, во фазата на изградба, што ќе овозможат минимизирање на евентуалните појави за несреќи и хаварии во оперативната фаза.

- Мерки за заштита и сѝасување

Мерки за заштита од урнатини

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирање на просторот.

Во Урбанистичката планска документација е утврден претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците, врз основа на што е изработено планираното решение.

При планирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците, зони на тотални урнатини.

Според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација се наоѓа во зона на потреси од 8° по МЦС скалата.

Да се предвидува асеизмична градба, како можна превенција, со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Во случај на можни разурнувања, планираните решенија на уличната мрежа обезбедуваат:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла на сообраќајниците);
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција во кругот на катастрофата;
- штетите да се сведат на минимум и
- брза санација на последиците.

За инфраструктурната мрежа не се предвидуваат посебни урбанистички мерки од природни катастрофи.

Другите елементи за заштита од земјотреси, како природна катастрофа, треба да се утврдат со посебниот елаборат за асеизмична градба во делот на статиката и динамичка анализа на градбите, како составен дел на проектната документација.

Мерки за заштита од свлекување на земјиниот појас

На просторот досега не се забележани свлекувања на земјиштето.

Мерки за заштита од атмосферски нејоѓоди

Со цел за поефикасна заштита задолжително е предвидување на современа громобранска инсталација на сите поголеми градби и нејзино континуирано одржување.

Како посебна мерка за заштита од силните ветрови, покрај комуникациите, претставува изборот на вегетацијата.

Мерки за заштита од појар, експлозии и опасни материји

При изработката на Урбанистичка планска документација се предвидени пропишани мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15) и Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14), како и Правилникот за суштинските барања за заштита

од пожар на градежните објекти („Сл. Весник на РМ” бр. 94/09), Правилникот за техничките нотмативи за хидрантска мрежа за гасење на пожари („Сл. Весник на РМ” бр. 31/06), Правилник за суштинските барања за градежните објекти („Сл. Весник на РМ” бр. 74/06) и други позитивни прописи со кои е регулирана оваа проблематика.

Од урбанистички аспект противпожарната (ПП) заштита се предвидува од аспект на:

- брз и непречен пристап до градбите;
- градбите да се предвидуваат од тврда градба, со примена на огноотпорни материјали;
- при изработка на АУП да се води сметка за обезбедување на доволни растојанија;
- со сообраќајното решение и начинот на кој се предвидува изградбата да биде овозможее пристап на противпожарно возило од повеќе страни;
- во градот Ресен кој го опслужува овој плански опфат со ПП заштита, има противпожарна единица, која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар, во склоп на сервисните дејности;
- да биде обезбедена доволна количина на вода за гасење на пожар;
- во просторот предмет на Урбанистичка планска документација да се испланираат со АУП надворешни пожарни хидранти за гасење на пожарот што би ги зафатиле градбите и
- во понатамошната разработка на планот, обврзно да се реши громобранска инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

Се препорачува на изведувачот на градежните работи да во целост да ги почитува одредбите предвидени со Законот за безбедност и здравје.

Градежните работници да бидат опремени со лични и колективни средства за заштита при работа.

Другите елементи за противпожарна заштита ќе се утврдат со посебниот елаборат за противпожарна заштита како составен дел на Основниот проект.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оценка на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

При спроведување на планските решенија се воспоставува мониторинг, со цел да се утврди трендот на промени во животната средина предизвикани од реализација на донесените плански решенија. Планот за мониторинг на состојбите во животната средина има за цел да даде информации поврзани со:

- Квалитетот на живот и животниот стандард на локалното население;
- Состојбата во животната средина преку евентуални промени во квалитетот на воздухот, водите и почвата од спроведувањето на планските решенија;
- Одложување на отпадот на депонија, рециклирање на истиот и/или степенот на негово искористување како секундарна суровина;
- Заштита на ендемичните и ретки видови присутни на анализираното подрачје;
- Степенот на спроведување на предвидените мерки за заштита на природното наследство и
- Ефикасноста на предвидените мерки во случај на природни непогоди и хаварии.

Следењето на трендот на промени во животната средина и ефикасноста во спроведувањето на предвидените мерки за заштита служи како основа за елиминација или минимизирање на негативните влијанија од спроведувањето на планските решенија во иднина.

Научните истражувања во оваа проблематика имаат за цел да ги опишат процесите кои се одвиваат во екосистемите, интеракцијата помеѓу компонентите на екосистемот и нивното однесување во услови на надворешни влијанија. Проучувањето на процесите во животната средина се спроведува преку последователни мерења на претходно утврдени индикатори како показатели на промените во екосистемот. Анализата на податоците служи како основа за утврдување на трендот на промени и креирање на поефикасни мерки за ублажување или намалување на влијанијата.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, заштитата на животната средина и природата се остварува преку креирање на плански решенија кои содржат мерки за заштита на медиумите и областите во

животната средина, природното наследство, пределската и биолошката разновидност, со цел навремено да се намалат сите потенцијални негативни влијанија од спроведувањето на планот. Дополнително на тоа, се предвидуваат и мерки за елиминирање на последиците врз животната средина во услови на природни непогоди или хаварија и враќање на животната средина во првобитната состојба.

Доколку при изработката на урбанистичко планската документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на воздухот;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на планот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на евентуалните влијанија.

10. Нетехничко резиме

Во извештајот за Стратегиската оцена за животна средина се земени се детали од планот, програмите и стратегиите, како и информациите кои се утврдени при изготвувањето, а се од особено значење за можните влијанија за животната средина.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората и фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- План за мониторинг на животната средина.

Согласно Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15 и 31/16) и Правилникот за поблиската содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистичките планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15) и согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15 и 35/16), потребно е на локацијата да се изработи плански опфат за: Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен. Географската положба и сообраќајната поврзаност одат во прилог на идејата за планирање на индустриска зона во овој дел на општина Ресен, со што овој простор би се дооформил и би се развил во атрактивна индустриска зона, која би привлечла нови инвестиции. Локацијата се наоѓа на магистралната улица Борис Кидрич. Имајќи го во предвид фактот дека, за привлекување на странски инвестиции потребен е урбанизиран простор, планирањето на индустриска зона идеално се вклопува со идеите и концептите за современ економски развој на општините и државата.

Урбанистички план во рамките на градот Ресен, претставува основен развоен документ, има крајна цел преку:

- Рационално користење на земјиштето;
- Максимално вклопување на инфраструктурата и објектите со теренот;
- Оформување препознатлива амбиентална Целина;
- Почитување и заштита на правото на човекот на работа;
- Почитување и надградување на пејсажните вредности;
- Оформување културен пејсаж;
- Почитување и валоризација на културното и градителското наследство;
- Вградување пропратни содржини на основната наменска употреба на земјиштето;
- Подигнување хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица;
- Вградување на мерки за заштита на природата и животната средина;

- Вградување мерки за заштита и спасување;
- Почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето;
- Предвидување на законските прописи за дадената намена да ги утврди општите и посебните услови кои се потребни за изработка на Архитектонско-урбанистички проекти и да ги утврди општите и посебните услови за градење во планскиот опфат.

Планскиот опфат се наоѓа во општина Ресен, град Ресен. Границата на планскиот опфат се движи по осовината на улица Борис Кидрич, на југ се движи по граница на парцелите КП5362/3 и КП5992, на исток по КП6363/1 и КП5946/5, на север ја сече КП6362/4, и се движи по граница на КП5952/1, 5950/2 и 5954/3. Површината на опфатот изнесува 3,37 ха, а периметарот на истиот изнесува 784,5 м.

Границата на планскиот опфат се утврдува врз основа на Член 4, 5, 6, 7 и 8 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15 и 35/16). Границата на опфатот е дефинирана според логични разделници, дефинирани со член 8 од Правилникот. Границата на опфатот е претставена описно со координатите на секоја прекршна точка од 1 до 9:

	РЕАЛНИ КООРДИНАТИ НА ПРЕКРШНИ ТОЧКИ
1	X=501298.1902 Y=548817.5770
2	X=501140.4094 Y=548817.5770
3	X=501149.2222 Y=548571.5907
4	X=501283.4852 Y=548573.7912
5	X=501278.3857 Y=548596.3396
6	X=501274.2697 Y=548638.6583
7	X=501276.9450 Y=548676.8106
8	X=501286.7560 Y=548755.4749
9	X=501292.0735 Y=548784.7561

Планскиот опфат кој е предмет на изготвување на ДУП е опфатен со планска документација од повисок ранг-Генерален урбанистички план на Ресен.

Подрачјето на планскиот опфат се наоѓа во градот Ресен, југозападно од централното подрачје. Ова подрачје се наоѓа на 878 - 880 мнв, на терен кој е рамен.

По писменото обраќање, до Министерство за култура, Управа за заштита на културното наследство, добиен е одговор со писмо бр: 08-2971/2 од 02.09.2013 година, со кое известуваат дека во рамки на планскиот опфат нема регистрирани ниту евидентирани културни добра.

На опфатот предмет на овој Урбанистички план има многу мал реализиран и изграден градежен фонд, но постои изградена комунална инфраструктура во околниот простор.

На предметниот опфат има изградена водоводна инфраструктура. Во планскиот опфат (вдолж источната страна) поминува водоводна линија на ЈКП Пролетер со пресек 63 мм ПВЦ 6/4”.

На предметниот простор има изградено инфраструктура за одведување на отпадни води 250 мм ПВЦ на ЈКП Пролетер со пресек 63 мм ПВЦ 6/4”.

Податоци за постојната електроенергетска мрежа добиени се од АД ЕВН Македонија, КЕЦ Охрид (писмо бр.24-1505/3 од 18.09.2015 година). Во планскиот опфат минува надземен електроенергетски вод и тоа:

- Среднонапонски;
- Мерен разводен ормар и друго.

Во подрачјето на планскиот опфат минуваат телефонски водови. Подземен телекомуникациски кабел поминува во западниот дел од планскиот опфат покрај улица Борис Кидрич.

Локалитетот, како и овој регион е целосно е покриен со сигнал на трите мобилни оператори: Т-Мобиле и ВИП.

Локалитетот е условен за изградба на Индустриска зона, со пропратни содржини, како програмско барање. Анализата покажува дека на локалитетот нема изграден градежен фонд, што ќе овозможи планскиот концепт максимално да ги почитува просторните природни услови.

Географската положба на локалитетот и сообраќајната поврзаност одат во прилог на идејата за поставување на терени за индустриска зона со пропратни содржини.

Анализата на можностите за просторен развој го издвојува следното:

- Поврзаност на општината, градот и регионот преку системот на примарната и секундарна сообраќајна мрежа според Генерален план на градот Ресен;
- Близината на целосно реализирани и урбанизирани делови и нивната супра и инфраструктура;
- Можноста за поврзување на инфраструктурните водови за снабдување со електроенергија, телекомуникации;
- Можност за поврзување на системот за водоснабдување;
- Можност за изнесување на отпадните води од локалитетот;
- Амбиенталните вредности на просторот искажани преку падините, пасторалниот пејсаж и видици;
- Можност за изградба на пропратни содржини кои ќе го зголемат квалитетот просторот;
- Чиста животна средина;
- Добри микроклиматски услови.

Анализата на можностите за просторен развој го условува планирањето при што посебно треба да се има во предвид и следното:

- приоритети и потреби;
- корелативни обусловености;
- систем на градба со оформување урбанистички парцели;
- проточност на сообраќајот;
- економска исплатливост.

За планирање на просторната организација потребни се критериуми кои планот ќе го дефинираат како развоен документ кој ќе го валоризира и заштити јавниот интерес.

Во дефинирање на планскиот концепт важни се следните критериуми:

- Дефинирање на сообраќајната поврзаност во специфични рељефни и геолошки услови за потребите на висококвалитетен флексибилен простор;
- Рационална парцелација на земјиштето за потребите на индустриска зона;
- Дефинирање на висината на објектите со право и заштита на визуриите од секој објект (минимално поглед визура од едно ниво);
- Задоволување на современите норми за планирање на индустриска зона со пропратни содржини;
- Условување на сообраќајната инфраструктура за безбеден пристап до секоја парцела;
- Условување на пешачкото движење во функција на инвалидизирани лица, без бариери;
- Задоволување на потребите од енергија (електроенергија, гас, мазут или тврди горива како енергент за затоплување) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Поврзување на секој објект на инфраструктурната мрежа за телекомуникациски услуги;
- Задоволување на потребите од водоснабдување (санитарна и техничка вода за поливање и противпожар) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Адекватно и рационално прифаќање на отпадните води (фекални и атмосферски одделно) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа.

Анализата покажува дека на овој локалитет е можна реализација на овој план, со целосно почитување и имплементирање на соодветни критериуми, што значи дека е можен просторен развој на локалитетот.

Деталниот урбанистички план на Измени и дополнувања на Детален урбанистички план за дел од УЕ 2 и зона за сервиси м.в. Црквиште, општина Ресен, се изработува по приватна иницијатива, кои се заинтересирани да ги остварат своите права согласно важечките законски и подзаконски акти од областа на урбанизмот. Овој простор влегува во опфатот на генералниот урбанистички план на град Ресен, како и постоен детален урбанистички план кој е на важност. Со оваа иницијатива преку локалната власт се пристапува за изработка на измени и дополнување на постојниот ДУП, каде што со примена на новата метода за изработка на урбанистички планови граѓаните би ги оствариле своите интереси, согласно важечката регулатива од областа на урбанизмот. Со изработка на оваа урбанистичка планска документација просторот повторно ќе заживее и ќе ја добие поранешната намена лесна индустрија, а северниот дел би останала зона на домување.

Планираниот опфат се наоѓа:

- на исток: со осовина на Собирна улица, ул. Новопланирана 2;
- на југ: со надворешен дел од тротоарот на Индустриска улица, ул. Новопланирана 4;

- на запад: со осовина на Градска Магистрална улица, ул. Борис Кидрич;
- на север: со осовина на Сервисна улица, ул. Новопланирана 4.

Вака определениот опфат има површина од 3,37 ха.

Просторот што го зафаќа планираниот опфат е со површина од 3,37 ха. Најголемиот дел од просторот е неизградено градежно земјиште. Во принцип на овој опфат се појавуваат три намени и тоа лесна индустрија, домување и комунална супраструктура. Северниот дел воглавно е со намена домување и комунална супраструктура, како еден вид тампон зона со објектите кои имаат намена лесна и незагадувачка индустрија.

Основните решенија на комуналната инфраструктура се засноваат на постојната и планирана состојба. Истите се изработени во согласност со постојните важечки прописи за проектирање на ваков вид на објекти, приспособени на локалните услови, односно диктирани од нив (локациски, релјефни и условеноста од постојната изведена инфраструктурна мрежа).

Во планскиот опфат постои примарна и секундарна улична мрежа. Во примарна улична мрежа спаѓаат улиците:

- Градска магистрала - ул. Борис Кидрич со вкупен профил од 13,5 м, од кои под коловоз 7,5 м и тоа две ленти по 3,75 м и тротоар од двете страни по 3 м;
- Собирна улица - ул. Новопланирана 1 со вкупен профил од 12 м, од кои под коловоз 6 м и тоа две ленти по 3 м и тротоар од двете страни по 3 м, а додека пак во секундарна улична мрежа спаѓаат улиците: Сервисна улица - ул. Иво Лола Рибар со вкупен профил од 9 м, од кои под коловоз 6 м и тоа две сообраќајни ленти по 3 м и тротоари од двете страни по 1,5 м и Индустриска улица - ул. Новопланирана 2, 3, 4 и 5 со вкупен профил од 10 м, од кои под коловоз 7 м и тоа две сообраќајни ленти по 3,5 м и тротоар од двете страни по 1,5 м.

Потребниот број на паркинг места ќе се утврди во зависност од проектната документација и специфичните потреби и услови кои произлегуваат од истата, но во согласност со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање.

Бројот на паркинг местата е ориентационо определен во планската документација, а истиот подетално ќе се реши со изработка на архитектонско-урбанистички проект и основен проект.

Тротоарите треба да бидат препознатливи и според обработката на завршниот слој, најчесто во вид на павер елементи.

Снабдувањето на објектите со санитарна, технолошка и противпожарна вода, предвидено е да биде од градската водоводна мрежа со изградба на секундарна и приклучна водоводна мрежа. Се смета дека предвидените објекти со намена Г2 - лесна и незагадувачка индустрија нема да бидат големи потрошувачи на вода и дека нивните потреби ќе ги задоволуваат 27 парцели, односно 26 парцели плус една која по намена е трофостаница и нема потреба од приклучок за вода.

Системот за водоснабдување е прстенест, со што би се овозможил константен и непрекинат доток на вода.

За заштита на објектите од пожар на мрежата се предвидени противпожарни хидранти со дијаметар Ф80 или Ф100 мм, на максимално растојание од 80 м, и истиот треба да претставува прстенест систем, независен од системот за водоснабдување. Хидрантите за да не претставуваат проблем во сообраќајот може да бидат и подземни, но истите мора да бидат достапни и незатрупани.

Канализационата, атмосферска и фекална ќе се вклучи во постојната која е поставена.

Во рамките на опфатот би се изградиле посебни системи за канализација, т.е. целосно би биле сепарирани фекалната и атмосферската канализација.

За контрола и одржување на канализацијата на места и растојание одредено со технички прописи ќе се изведат ревизиони шахти.

Количината на отпадни води претставува 80% од количината која се користи во потрошувачка.

80% од 104 м=83 м на ден.

Податоци за постојната електроенергетска мрежа добиени се од АД ЕВН Македонија, КЕЦ Охрид (писмо бр. 24-1505/3 од 18.09.2015 година). Во планскиот опфат минува надземен електроенергетски вод и тоа:

- Среднонапонски
- Мерен разводен ормар и друго.

Основни податоците за постојната комуникациска мрежа во планскиот опфат добиени се од Македонски Телекомуникации АД, Сектор за управување со мрежни ресурси (писмо бр.122-72574/2 од 16.04.2015 година). Во подрачјето на планскиот опфат минуваат телефонски водови.

Подземен телекомуникациски кабел поминува во западниот дел од планскиот опфат покрај улица Борис Кидрич.

Локалитетот, како и овој регион е целосно е покриен со сигнал на мобилните оператори: Т-Мобиле и ВИП.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со отпадот;
- Зачувување на амбиенталните, естетските и рекреативните потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на

видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

Треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи од која се прави аспект за избор на најдобро решение за намена на локацијата заедно со нејзината економска оправданост, идеен развој, финансиски можности и заштита на животната средина.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оценка на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листиња на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 74/05);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС („Сл. Весник на РМ” бр. 129/07);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 144/07);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08);
9. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15 и 193/15);
10. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
11. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04);
12. Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14 и 146/15);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
14. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99 и 71/99);
15. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
16. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16);
17. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ” бр. 100/05);

18. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
19. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ“ бр. 64/93);
20. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15);
21. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14 и 146/15);
22. Закон за благосостојба на животните („Сл. Весник на РМ“ бр. 113/07);
23. Закон за благосостојба на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; 06/00);
24. Закон за заштита на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; измени 06/00);
25. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ“ бр. 92/07, 136/11, 23/13 и 25/13);
26. Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/06, 36/07);
27. Закон за експропријација („Сл. Весник на РМ“ бр. 33/95, 20/98, 40/99, 31/03, 46/05 и 10/08).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ ипфатени во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Директива за депонии (99/31/ЕС) дополнета со Регулатива (ЕС) 1882/2003
3. Регулатива за пренос на отпад (ЕЕС) 259/93 дополнета со Одлуките 94/721/ЕС, 96/660/ЕС, 98/368/ЕС и 99/816/ЕС, и Регулативите (ЕС) 2408/98, (ЕС) 120/97 и (ЕС) 2557/2001
4. Директива за управување со отпадот од индустрија за екстракција на минерални сировини (2006/21/ЕС)
5. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
6. Директива за национални плафони на емисии (2001/81/ЕС)
7. Директива за бензен и јаглерод моноксид (2000/69/ЕС)
8. Директива за озон во амбиентниот воздух 2002/3/ЕС
9. Директива 2004/107/ЕС за арсен, кадмиум, жива, никел и полициклични јаглеводороди во амбиентниот воздух
10. Директива за информирање на корисници (1999/94/ЕС) дополнета со Директивата 2003/73/ЕС
11. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС

12. Директива за урбани отпадни води (91/271/ЕЕС) дополнета со Директивата 98/15/ЕС и Регулативата (ЕС) 1882/2003
13. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
14. Директива за површинска вода за апстракција (75/440/ЕС) дополнета со Директивите 79/869/ЕЕС и 91/692 ЕЕС (ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2006/60/ЕС) од 22.12.2007
15. Директива за вода за капење (2006/7/ЕС)
16. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
17. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007)
18. Директива за подземни води (80/68/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС
19. Директива за вода за риби (78/659/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС и Регулативата (ЕС) 807/2003
20. Директива за Стратешка оценка на животна средина (2001/42/ЕС)
21. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Користена литература

- Просторниот план на РМ, 2004;
- Планска документација за Измени и дополнувања на ДУП за дел од УЕ2 и зона за сервиси, општина Ресен;
- Преглед на заштитни подрачја во РМ (2008) и Извештај на меѓународен консултант за заштитени подрачја во рамки на УНДП/ГЕФ/МЖССП проектот: Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Македонија;
- Национална стратегија за одржлив развој, 2009;
- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008
- Национална стратегија за механизмот за чист развој за првиот период на обврски според протоколот од Кјото 2008-2012, 2007;
- Втор Национален Еколошки акционен план на РМ, 2006
- Национална стратегија за биолошка разновидност, 2004;
- Стратегија за управување со отпад во РМ 2008-2020;
- Национална транспортна стратегија за патниот превоз, 2008;
- Стратегија за демографски развој на РМ 2008-2015;
- Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА II, 2007);
- Национална стратегија за мониторинг на животната средина, 2004;
- Стратегија за управување со животната средина, 2005;
- Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005;
- Национален здравствено-еколошки акционен план (НЗЕАП), 1999;
- Директива за диви птици (79/409/ЕЕС);
- Рамковна директива за вода (2000/60/ЕС);
- Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС);
- Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС);
- Рамковна директива за бучава (2002/49/ЕС);
- Директива за оценка на влијанието врз животната средина (85/537/ЕЕС);
- Директива за стратегиска оцена на животна средина (2001/42/ЕС);
- ЕУ Шестиот Акционен План за животна средина (2001/42/ЕС);
- Директивата на советот 96/61/ЕС од 24.09.1996 год. за интегрирана контрола и превенција од загадувањето;
- Достапни искуства и практики.